

SKØYEN ROTARY BULLETIN

NR. 2

1998/1999

Fra presidentens dagbok

Oktober i Riga

Oktober er her med den krystallklare luft som hører måneden til. Når sola også viser seg, ja da er det fint i marka og i byen vår.

Høstfargene møtte jeg også sist helg, men da i en annen ramme. Jeg ville se med egne øyne døveskolen i Riga som Magnar hadde beskrevet som hjelpetrengende. Kunne Skøyen RK tenke seg å strekke ut en hånd?

Skolen var akkurat så trist som fortalt. En 100 år gammel bygning av den gråeste mur og med nedslitte klasserom. Det pedagogiske materiell gjenspeilet en pedagogikk som hører fortiden til. Men lærerene og rektor, ja de hadde ikke gitt opp.

Mine tanker gikk til vår vellykkete distriktskonferanse på Continental — tenk om de pengene hadde blitt brukt til opprustning av denne skolen!

Ellers går mineinnsamlingen sin gang, vi ligger fortsatt godt an. Det er et bra tiltak.

STÅ PÅ!

Hilsen - Siri

Informasjonskomitéen 1998/99

Svennik Høyer, formann/ ansv. red.
Eivind Bordewick, red.sekr. Trygve
Lindberg, tegner. Bjarne Krokeide,
trykk. Nils Grøholt og Tore Næss,
journalister

Kommende møter

14. Oktober. Internasjonal komité ved Magnar Enebakk og Siri Fossum legger fram planer og inntrykk til støtte for et mulig kommende engasjement for SkøyenRK i Riga. (Les også presidentens dagbok)

21. Oktober. Kebba Secka: Islam og muslilmene i Norge. Secka er medlem av Verdikommisjonens råd. Han er opprinnelig fra Gambia, er landbruksutdannet og arbeider nå som sosionom i Oslo Kommune.

28. Oktober. Jon Vea: Internasjonalisering av norsk næringsliv og menneskerettighetene. Vea er direktør for NHO's internasjonale seksjon, med lang fartstid i UD. Han er sentral i samarbeidet med regjeringen om dagens tema. Kommer rett fra Murmansk til møtet.

4. November. Arve Solstad: Redaktører i litteraturen og livet. Solstad er tidligere sjefredaktør av Dagbladet, og var ansvarlig for format-endringen til tabloid i 1983. Hans hobby er å lese biografier. Han er på fornavn med de fleste kjente nordmenn, levende såvel som døde. Solstad er professor II ved Institutt for medier og kommunikasjon på Universitetet.

Nicolaus Zwetnow:

Selvbiografier er et illusjonsnummer

Påstanden om at kunnskap er makt støter iblant mot det gamle ordet at det man ikke vet noe om har man sjelden vondt av. Motsetningsforholdet er tydelig under lesningen av biografier om kjente kunstnere jeg har et kjærte forhold til. Nysgjerrigheten får en til å lese, for å vite mer om kunstnerenes skaperteknikk og vaner, og for å komme mennesket nærmere inn på livet. Desverre endrer bildet av kunstneren seg. Inntrykket av skaperverket blir litt frynset i kanten. Dette til advarsel for mine venner, men først noen eksempler:

I likhet med mange medisinstudenter leste jeg om og om igjen den svenske legen Axel Munthes *Boken om San Michele*. Han beskriver i jeg-form sin spennende hverdag som allmennpraktiker i Paris og Rom i samarbeide med vitenskapelige koryféer, og et selvoppofrende arbeid under kolera-epidemien i Italia. Boken ble en best seller i over tredve land og kommer i stadig nye opplag. Den sjarmerer stadig, ikke minst dem som har besøkt San Michele på Capri, stått ved en sfinks i rød granitt, og sett ut over det asurblå Middelhav.

Dessverre fikk mitt inntrykk av Munthe betydelige riper etter lesningen av Staffan Tjernelds biografi *Den mytiske Dr. Munthe*. Tjerneld fremstiller Munthes Parisopphold som fattigslig, hans kontakter med Charcot, Pierre Marie og andre storheter som usannsynlig, og Munthe selv som noe av en mytoman og muligens som nekrofil. Munthe påsto aldri at boken var autentisk, men Tjerneld bidrar til å svekke Munthes moralske appell.

Mine bardoms helter Nansen og Amundsen har fått sine helteglorier redusert. Opplysningene om Mozarts spillelidenskap og Moussorgskijs alkoholisme har svekket beundringen for deres verker. Promiskuiteten hos

Liszt og Bethoven, og Tsjakovskijs homofili, har senket deres olympiske status. Ytterligere et eksempel:

W. Sommerset Maugham har i boken *Ten Novels and their Authors* gitt en rankingliste over store forfattere. Forbausende nok er karakteristikken av Dostojevskij ytterst usympatisk. Han gjengir i detalj et intermesso mellom Dostojevskij og Ivan Turgenjev. Dostojevskij var nettopp tilbake fra et kurbadsopphold i Tyskland og forteller uforblommet om hvordan han spilte bort sykebidragene fra Den russiske forfatterforeningen, og hvorledes han ranglet seg gjennom flere døgn og forførte en mindreårig pike. Etter skriftemålet venter Dostojevskij absolusjon. Men den uteblir. Den viktorianske Turgenjev ser med vemmelse på Dostojevskij. Etter noen øyeblikk med fortettet taushet styrter Dostojevskij ut av rommet med ordene: "Jeg forakter meg selv grenseløst. Men jeg *hater* Dem ennå mere.

Men også Maugham møter sitt moralske Nemesis. Biografene skildrer hans seksuelle aberrasjoner overfor smågutter i Nord-Afrikas fattigkwaterer.

Hva er poenget? Jo, at man skiller skarpt mellom hva kunstnere ER, og hva de SKAPER. Jeg lar fremtidige kunstnerbiografier forbli uleste og tenner i stedet lyset for de LYSENDE kunstnerene. Deres mørke flekker overser jeg – selv ikke solen er spart for dem.

(innlegget er noe forkortet)

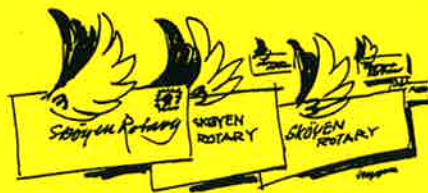
Alaska – en lang reise verd

Nils Grøholdt besøker den endeløse ødemarken i høstfarger der villdyret våkner ...

Fisketuren til Katmai Nasjonalpark sørvest for Anchorage tok halvannen time med fly. Der fantes fiskeguider, båter og fly til å komme rundt med. Det var en væpnet guide for hver tre fiskere. Guiden kjente terrenget, var spesialist på fisk og tok med det vi trengte av mat og våpen. Bøssen var en sikkerhet mot bjørnene i området. Fluefiske var tillatt, men uten mothake på kroken. Etter fotografering og måling av de største fangstene ble fiskene pent satt tilbake igjen. Det var tankevekkende å oppleve den respekten for naturen og det ville livet som amerikanerne her viser.

Det er mange laksesorter som går opp og gyter i elvene. For oss var det mest aktuelt med Silver, en sølvblank laks på 5-10 kilo, og regnbueørreter mellom 1 og 5 kilo. Hver av oss dro mellom 5 og 10 fisk hver dag! Sokey var en annen laksesort som hadde gått opp tidligere. Etter noen dager i elven skifter den farge fra sølvgrå til knallrød og er klar for gyting. Øverst i elvene var gytingen i full gang. Sokeye i tette stimer farget elvene røde og ble fulgt av regnbueørretene som spiste seg fete på deres rogn. Etter gytingen dør laksen og i en mindre elv lå døde fisk på bunnen og på strendene. Bjørner, fugler og annen fisk fråtser i dette matfatet. Vi forsto etterhvert balansen i naturen — en generasjon dør for at for nye kan leve opp.

Det var mye bjørn og vil ble bedt om å opptre på dens premisser. Vi måtte jevnlig rope høyt, og om den likevel ble overrasket måtte vi ikke løpe, noe bjørnen oppfatter som en invitasjon til jakt. Bjørnen er alltid raskest. Ved en liten, stri elv med bratte skrenter kom

en stor rusk mot oss. Vi ropte, men bjørnen fortsatte bare rett mot oss. Guiden ba oss krysse den 8-10 meter brede elven. Da vi kom over sto den rett overfor oss på den andre siden. Plutselig hoppet bjørnen ut i vannet. Guiden gjorde bøssa klar. Men bjørnen tok bare en fisk, og returnerte til sin bredd for å ete mens vi så på. Det kilte litt i maven!

En dagsreise nord for Anchorage ligger Denali nasjonalpark på enorme 20 millioner mål. Der finner vi Mount McKinley som er USA's høyeste fjell. Vi var der i to dager i strålende høstvær med lyng og buskas i rødt og gull. Dyrelivet er rikt med bjørn, elg, rein, ulv og rev. Inn i dette fjellet gikk Astrid og jeg og opplevelsen ble bare større av at vi stadig måtte speide etter bjørn.

Juneau er Alaska's hovedstad; en gammel gullgraverby, nå med ca 30.000 innbyggere. I dag er offentlig administrasjon og turisme leveveien. Her er kystlandskap, fjell og trange fjorder, arktisk regnskog, fossefall, isbreer som velter ut i sjøen og et yrende dyreliv. På et dagscruise så vi flokker av spekkhuggere, sel, sjøfugl – og selvfølgelig bjørn og elg.

Du reiser langt for å komme til Alaska, men opplevelsen er verd innsatsen.

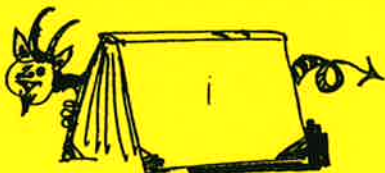
Eivind Bordewick

Distriktskonferansen 1998 samlet delegater fra 60 klubber i vårt distrikt. Med ektefeller ble det totale antallet over et hundrede. Kravene til et knirkefritt arrangement er store - myriader av praktiske detaljer, et meningsfylt program og gode foredragsholdere - så la meg heller nevne noen høydepunkter i årets arrangement.

Mannskor, balalaika og spekemat. Slik opptakten var planlagt gjennom flere samlinger fra før sommeren ble starten uformell, nærmest som et voerspiel i god Skøyen RK klubbånd i "hulen vår": Shafteløkken". Mannskoret ledet an i dur og moll under Nics og Per Gustavs ledelse. Solosang, stråhatt, burleske nordlands-historier til en satt tvekroket. Avslutningsvis en virtuos og opplagt Nic på balalaika! 120 fremmøtte spiste spekemat, drakk akevitt og øl - og koste seg stort. Kan en ha det bedre?

Distriktskonferanse om ansvar. Omlag 100 delegater pluss noen ektefeller møtte lørdag morgen klokka 09.00 på Continental. Temaet var å ta ansvar". Hermann Ramstad - selv med års erfaring i det å ta ansvar innen næringslivet, sammen med sin komité, hadde bedt Andreas Nordland, Torill Broch Seeberg og Tian Sørhaug om å belyse emnet fra ulike synsvinkler. De mange innspill og refleksjoner fra salen viste at foredragene engasjerte.

Generalforsamlingen etterpå gikk smertefritt. Fra Rotary International hilste Hon. Treasurer Micheal F. Webb. Festbanketten om kvelden satte et verdig punktum for forhandlingene.

Søndag var det besøk på Sjøfartsmuseet der dir. Bård Koltveit orienterte, spesielt for de tilreisende.

En hyldest til Johan L'orange, vår guvernør som var ansvarlig for distriktskonferansen, til Siri Fossum for hennes tankevekkende hilsen ved åpningen, og ikke minst til Herman Ramstad og hans komité som gjennomførte det hele prikkfritt.

at Sigurd fikk gull - ikke sølv ... Det var gull Sigurd Olsvold og kammeratene tok under romesterskapet for veteraner i München i september. Vi gratulerer Sigurd ekstra meget siden vi i forrige nummer skrev at han vant sølv.

At tilsammen fyller Eivind og Inger Bordewick 125 år ... på Madeira med 23 venner og familiemedlemmer i en hel uke ved månedsskiftet oktober - november.

at Kai graver grøfter ...

Dagen før Gardemoen åpnet ble Kai Didriksen utkallet tidlig på morgenen for å konsultere graving av en grøft. Uten hans ekspertis ville grøften lekket vann og landingsstripen slå krøll på seg om noen år!

at Henry Valen blir ridder ... av 1st klasse i St. Olavs ordenen. Han var tidligere charter medlem av SkøyenRK. Og opprettholder fortsatt gode forbindelser med klubbens medlemmer.

Kommende møter

11. November. **Tor Hojem: HIV-positiv. Om et forskningsprosjekt ved Ullevål Sykehus.** Hojem er leder av *Norsk Fredskorpssamband* og er selv HIV-positiv. Hojem er meget aktiv innen Ullevål-prosjektet og har stått offentlig fram med sin sykdom i pressen.

18. November. **David Kvebæk: Ditt rom i mitt hus.** Kvebæk er familie- og ekteskapsterapeut. Han er opptatt av symbiose og personlig autonomi i ekteskapet. Kvebæk ber oss ta med våre ekteskapelige motparter til møtet: ektemann, hustru, samboer etc.